

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11CoCsp/17/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7624204105
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Angelika Sopoligová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:7624204105.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Angeliky Sopoligovej a členiek senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a JUDr. Adriany Murínovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Prievozská 2, IČO: 35 724 803, zastúpeného advokátskou kanceláriou Remedium legal, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Prievozská 2, IČO: 53 255 739 proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom v B. C. D., E. C. X, zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Malcho, s. r. o., so sídlom Stankovany č. 549, IČO: 55 962 165, o zaplatenie 1.523,55 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 28.1.2025, č. k. 9Csp/167/2024-132

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom zo dňa 28.1.2025, č. k. 9Csp/167/2024-132 (ďalej len „rozsudok“) zamietol žalobu (I.) a žalovanému priznal nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých si vymienil rozhodnúť samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku (II.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1.523,55 eur s prísl. z dôvodu, že právny predchodca žalobcu (Slovenská sporiteľňa, a.s., Bratislava) a žalovaný uzatvorili dňa 23.7.2021 zmluvu č. XXXXXXXXXXX, na základe ktorej boli žalovanému poskytnuté peňažné prostriedky vo forme revolvingového úveru (kreditnej karty), ktoré žalovaný nesplácal v stanovených termínoch.

3.1. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku vyšiel zo skutkového stavu zodpovedajúceho opisu žalobcom a uviedol, že Slovenská sporiteľňa, a.s. (ďalej len „právny predchodca žalobcu“) a žalovaný uzatvorili dňa 23.7.2021 Zmluvu o kreditnej karte so schváleným úverovým rámcom 1.500 eur, ročnou percentuálnou mierou nákladov (ďalej len „RPMN“) 28,06 % a celkovou čiastkou v sume 1.704,50 eur. K žalobe boli priložené listiny preukazujúce overovanie schopnosti žalovaného splácať úver ako aj Platobná história, z ktorej vyplynulo, že debetné operácie žalovaného predstavovali sumu 2.878,50 eur a kreditné operácie sumu 1.397,27 eur. Ďalej súd poukázal na výpoveď Zmluvy o kreditnej karte zo dňa 12.2.2023, ktorou právny predchodca žalobcu vypovedal Zmluvu o kreditnej karte s tým, že uvedené nadobúda účinnosť dňom 21.2.2023, ak najneskôr v deň predchádzajúci dňu 21.2.2023 žalovaný neuhradí splátku najmenej 88,25 eur. Ak uvedenú splátku žalovaný neuhradí, je povinný banke uhradiť do 15 dní celkovú výšku pohľadávky v sume 1.460,23 eur. Súd uviedol, že výzvou zo dňa 20.12.2023 bolo žalovanému právnym predchodcom žalobcu oznámené, že výška splatnej a nezaplatennej pohľadávky zo zmluvy je 1.500,48 eur a zároveň bol upozornený, že ak dlžnú sumu neuhradí, banka je oprávnená postúpiť pohľadávku tretej osobe. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 0231/2024/CE zo dňa 21.3.2024 právny predchodca žalobcu postúpil žalobcovi pohľadávku z predmetnej zmluvy voči žalovanému, a to vo výške 1.523,55 eur.

3.2. Vec právne posúdil podľa § 1 ods. 1, § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“), § 39, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, 2, 3 a 5, 9, § 525 ods. 1 a 2, § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách (ďalej len „zákon o bankách“) a mal za preukázané, že zmluva č. XXXXXXXXXXXX uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka ako aj ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z.. Keďže pôvodným veriteľom žalovaného, ktorý mu poskytol peňažné prostriedky formou revolvingového úveru, bola Slovenská sporiteľňa, a.s, Bratislava a táto pohľadávku voči žalovanému z predmetnej zmluvy o kreditnej karte č. XXXXXXXXXXXX postúpila žalobcovi, súd sa zaoberal v prvom rade otázkou vecnej legitímácie žalobcu, teda či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky medzi pôvodným veriteľom žalovaného a žalobcom. Aplikoval pritom § 53 ods. 9 OZ v spojení s ustanovením § 565 OZ a § 92 ods. 8 zákona o bankách, podľa ktorého zákonnými podmienkami postúpenia pohľadávky banky je preukázanie existencie písomnej výzvy dlžníka na splnenie pohľadávky a omeškanie dlžníka nepretržite viac ako 90 dní s plnením svojho záväzku. Od doručenia tejto výzvy musí uplynúť aspoň 90 dní a až následne možno pohľadávku postúpiť. Súd podotkol, že žalobca predložil výzvu zo dňa 20.12.2023, ktorou bol žalovaný vyzvaný právnym predchodcom žalobcu k úhrade dlžnej pohľadávky vo výške 1.500,48 eur a zároveň upozornený, že v prípade jej neuhradenia bude pohľadávka postúpená tretej osobe. Výzva bola žalovanému doručená dňa 27.12.2023 a k postúpeniu pohľadávky voči žalovanému došlo Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 21.3.2024. Keďže od doručenia písomnej výzvy právnemu predchodcu žalobcu žalovanému t.j. od 27.12.2023 do postúpenia pohľadávky žalobcovi, t.j. do 21.3.2024 prešlo 84 dní, súd konštatoval, že nebola dodržaná zákonná podmienka postúpenia pohľadávky bankou v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, a to podmienka uplynutia 90 dní omeškania odo dňa doručenia písomnej výzvy dlžníkovi do postúpenia pohľadávky. Preto zmluvu o postúpení predmetnej pohľadávky považoval pre rozpor so zákonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka za absolútne neplatný právny úkon. Z dôvodu neplatnosti postúpenia pohľadávky v konaní nepovažoval ani žalobcu za aktívne vecne legitimovaného a žalobu zamietol. O trovách prvoinštančného konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) tak, že úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

4. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP a navrhol, aby ho odvolací súd zmenil tak, že vyhovie žalobe, resp. aby ho zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V súvislosti so zamietnutím žaloby z dôvodov nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu z dôvodu, že nedošlo k dodržaniu § 92 ods. 8 zákona o bankách žalobca namietol, že z rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“) vyplýva, že výzvou podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť aj výzva, ktorou sa vyhlasuje splatnosť záväzku – v tomto prípade výzva označená ako „Zníženie Celkového úverového rámca na nulu a výpoveď Zmluvy o Kreditnej karte“ zo dňa 12.2.2023 (§ 563 Občianskeho zákonníka). Predmetná listina obsahuje aj výzvu na úhradu tam uvedenej celej dlžnej sumy. K postúpeniu pohľadávky došlo dňa 21.3.2024, t. j. zhruba 11 mesiacov po vyhotovení predmetnej výzvy zo dňa 12.2.2023, t.j. viac ako 90 dní v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Gramatický výklad daného ustanovenia nepripúšťa žiadnu inú podmienku, resp. špeciálnu náležitosť pre danú výzvu – postačuje, že je písomná (komentár k Zákonu o bankách, 1. vydanie, 2024, s. 1415 – 1428: S. F., A. G., H. I. k § 92 ods. 8 zákona o bankách). Na margo 90 dní omeškania s plnením čo i len časti peňažného záväzku považoval žalobca za potrebné poukázať aj na tú skutočnosť, že v zmysle predloženej platobnej histórie ako aj prílohy k zmluve o postúpení pohľadávky bol počet dní omeškania s plnením v rozsahu 484 dní, pričom v zákone o bankách nie je uvedená požiadavka, že 90 dní plynie nevyhnutne od osobitnej výzvy podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, ako to implikuje súd v napadnutom rozsudku (napokon zákon vôbec nehovorí ani o špeciálnej/osobitnej výzve). Žalobca dodal, že ani uvedenie lehoty 90 dní vo výzve priamo § 92 ods. 8 zákona o bankách nepredpokladá. Navyše, táto požiadavka na výzvu bola odmietnutá aj judikatúrou NS SR. Ten zdôraznil, že plynutie lehoty 90 dní nenastáva od doručenia výzvy bankou klientovi, ale je nezávislou na výzve, pretože plynie od omeškania dlžníka, ktorý nastáva okamihom, keď dlžník prestal plniť svoj záväzok voči banke (rozsudok NS SR, sp. zn. 7Cdo/26/2017 zo dňa 28.3.2018 a sp. zn. 4Cdo/162/2020 zo dňa 27.10.2021). V tejto súvislosti poukázal na rozhodovaciu prax krajských súdov a citoval z rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 6Co/128/2019 zo dňa 23.12.2019 a z uznesenia Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 5Co/351/2017 zo dňa 24.05.2018, podľa ktorých na platné postúpenie bankovej pohľadávky na tretiu osobu postačuje, ak je dlžník banky v čase postúpenia nepretržite v omeškaní po dobu dlhšie ako 90 kalendárnych dní a banka ho pred postúpením

pohľadávky vyzvala na splnenie jeho omeškaného záväzku v primeranej lehote. Uvedený krajský súd uviedol, že z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách nevyplýva, že doba omeškania klienta banky so splnením čo len časti peňažného záväzku (nepretržitých 90 dní) musela nastať až po doručení výzvy banky na splnenie dlhu klientovi. Žalobca mal za to, že ani spotrebiteľský status žalovaného nemôže znamenať popretie účelu, významu a gramatického znenia právnej normy. Podľa uznesenia NS SR zo dňa 25.5.2022, sp. zn. 1Cdo 4/2020, nie je potrebné, aby veriteľ realizoval v súvislosti so zosplatnením a postúpením pohľadávky dve samostatné výzvy (jednu podľa § 565 OZ resp. § 53 ods. 9 OZ a druhú podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách), t. j. postačuje aj len jediná výzva. Podmienky postúpenia pohľadávky z banky na iný subjekt, medzi inými náležitosti výzvy podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách riešil NS SR vo viacerých rozhodnutiach, napr. v uznesení, sp. zn. 9Cdo/165/2022 zo dňa 27.9.2023 ako aj v uznesení, sp. zn. 1Cdo/154/2022 zo dňa 27.2.2024 a žalobca poukázal aj na viaceré rozhodnutia krajských súdov (rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 11CoCsp/3/2024 zo dňa 20.11.2024; uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 16CoCsp/16/2024 zo dňa 4.12.2024; uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5CoCsp/8/2024 zo dňa 23.10.2024; rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 24CoCsp/19/2024, zo dňa 11.9.2024; uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.1.2024, sp. zn. 26CoCsp/1/2023; uznesenia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11CoCsp/9/2024 zo dňa 5.8.2024 a sp. zn. 2CoCsp/28/2022 zo dňa 21.3.2023. Vzhľadom na uvedené nepovažoval žalobca za správny právny záver súdu uvedený v bode 34. a 35. odôvodnenia napadnutého rozsudku, podľa ktorého: a) sa omeškanie 90 dní počíta od doručenia výzvy a b) výpoveď zo zmluvy nemožno považovať za výzvu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Podľa názoru žalobcu je opak pravdou, teda súdna prax opakovane konštatovala, že za výzvu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách možno považovať akúkoľvek výzvu na zaplatenie dlžnej sumy (predovšetkým tú, v ktorej je uvedený celý záväzok dlžníka), ak je jeho obsahom aj výzva dlžníkovi na zaplatenie pohľadávky a dlžník mal možnosť sa s týmto oznámením oboznámiť, pričom toto všetko v konaní preukázané bolo. Rovnako tak mal za zrejmé, že omeškanie s plnením čo i len časti pohľadávky po dobu dlhšiu ako 90 dní nenastáva doručením (ktorejkoľvek) výzvy, ale nastáva v zmysle platobnej histórie vtedy, kedy sa dlžník reálne dostal do omeškania (nezaplatil dlžnú sumu splátok/pohľadávky), pričom ku dňu postúpenia pohľadávky na žalobcu bol žalovaný nesporne v omeškani s plnením (celej) pohľadávky po dobu dlhšiu ako 90 dní.

5.1. Žalovaný sa vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne a priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Vyjadril názor, že Zníženie Celkového úverového rámca na nulu a výpoveď Zmluvy o Kreditnej karte zo dňa 12.2.2023 a rovnako ani výzva zo dňa 20.12.2023 neobsahuje presnú identifikáciu mesačnej splátky, pre ktorú bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, a preto sú tieto úkony pre neurčitosť v zmysle § 37 ods. 1 OZ neplatným právnym úkonom, vzhľadom na čo neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 OZ. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia NS SR zo dňa 31.7.2024, sp. zn. 5Cdo/188/2023 ako aj zo dňa 26.6.2024, sp. zn. 5Cdo/197/2022, podľa ktorých „... účinnosť uplatnenia práva veriteľa podľa § 565 OZ je s poukazom na § 53 ods. 9 OZ podmienená tým, že veriteľ pred uplatnením práva požadovať splnenie celého dlhu upozornil dlžníka v lehote nie kratšej ako 15 dní na to, že toto právo využije; bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie uvedeného práva neúčinné. Zároveň veriteľ môže žiadosť o jednorazové vrátenie nesplatennej dlžnej sumy využiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky, a to až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky (§ 53 ods. 9 OZ). Ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný v súlade s ustanovením § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby už v tejto výzve (upozornení spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva) presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú môže jednorazovo a predčasne zosplatiť celý dlh.“ Podľa názoru žalovaného neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, nakoľko súčasťou súdneho spisu nie je žiadna výzva s upozornením na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti v lehote nie kratšej ako 15 dní od doručenia, a preto nebol dodržaný postup v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Zároveň, ak by aj súd pripustil, že Zníženie Celkového úverového rámca na nulu a výpoveď Zmluvy o Kreditnej karte zo dňa 12.02.2023 je platný právny úkon, nebola splnená podmienka v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, a teda mimoriadna splatnosť nebola vyhlásená najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. S poukazom na uvedené bol žalovaný názoru, že nakoľko neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti a v čase postúpenia pohľadávky ešte nenastala konečná splatnosť úveru, došlo k postúpeniu tzv. živého úveru, čo je v rozpore s § 17 zákona č. 129/2010 Z. z. a zmluva o postúpení pohľadávky je neplatný právny úkon v zmysle § 39 OZ.

5.2. Ohľadne charakteru písomnej výzvy banky klientovi, že je v omeškaní s o splnením čo len časti svojho peňažného záväzku, upriamil pozornosť na rozsudok NS SR, sp. zn. 2Cdo/266/2020 zo dňa 31.3.2022 ako aj na uznesenie, sp. zn. 4Cdo/75/2020 zo dňa 27.10.2022, v zmysle ktorých touto výzvou nie je (nemôže byť) výzva banky podľa ustanovenia § 53 ods. 9 OZ ani oznámenie o vyhlásení úveru za predčasne splatný; tieto predpoklad samostatnej výzvy podľa §92 ods.8 zákona o bankách nespĺňajú. Rozhodnutie NS SR, sp. zn. 8Cdo/169/2020, na ktoré žalobca poukázal, nepredstavuje podľa žalovaného aktuálnu rozhodovaciu prax, nakoľko ide o skoršie rozhodnutie NS SR než tie, z ktorých vychádzal súd prvej inštancie (sp. zn. 2Cdo/266/2020 zo dňa 31.3.2022 a sp. zn. 4Cdo/75/2020 zo dňa 27.10.2022). Zároveň žalovaný poukázal na uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6CoCsp/34/2024 zo dňa 21.10.2024, podľa ktorého ani predžalobná upomienka a ani oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti nemôže predstavovať výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Uvedené rozhodnutie vychádza z rozhodnutia NS SR zo dňa 28.3.2018, sp. zn. 7Cdo/26/2017 a zo dňa 27.10.2022, sp. zn. 4Cdo/75/2020, ktoré riešia situáciu, či možno oznámenie o predčasnom zosplatnení úveru považovať za platnú výzvu podľa § 92 ods. 8 zák. o bankách. S poukazom na uvedené žalovaný zastával názor, že žalobca nepreukázal splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky z banky na nebankový subjekt v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, keďže nepredložil žiadnu výzvu pred postúpením pohľadávky, ktorú výslovne § 92 ods. 8 zákona o bankách vyžaduje.

5.3. Zároveň žalovaný nemal za preukázané doručenie Zníženia Celkového úverového rámca na nulu a výpoveď Zmluvy o Kreditnej karte zo dňa 12.2.2023 ani výzvy zo dňa 20.12.2023, nakoľko poštový podací hárok bez presnej identifikácie zásielky a zároveň bez podpisu a pečiatky Slovenskej pošty, a.s. nepreukazuje doručenie týchto listín. V tejto súvislosti žalovaný odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 15.8.2024, sp. zn. 5Cdo/133/2023.

5.4. Na záver žalovaný citoval § 132 CSP a uviedol, že žalobca si v konaní uplatnil nárok, ktorý skutkovo vymedzil ako plnenie (v celosti) z predčasne zosplatneného úveru. Preto s poukazom na § 132 CSP nie je možné uplatnený nárok posudzovať ako plnenie z jednotlivých, už splatných a nepremičaných splátok, nakoľko by išlo o odlišný (vyplývajúci z iných skutkových tvrdení) nárok. Súd je totiž viazaný žalobným návrhom žalobcu (§ 216 ods. 1 CSP). S poukazom na uvedené považoval žalobu za nedôvodnú v celom rozsahu.

6. Ku dňu rozhodnutia odvolacieho súdu neboli podané žiadne ďalšie vyjadrenia strán.

7. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas (§ 362 CSP) a oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§§ 355 až 358 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP), v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP a z hľadiska odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušiť a vec vrátiť podľa § 391 ods. 1 CSP súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Žalovaný namietal odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP, t.j. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (b), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f), a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h).

9. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP je naplnený vtedy, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento odvolací dôvod je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

10. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP týkajúci sa skutkových väd rozhodnutia (nesprávnych skutkových zistení), je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré sú založené na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 CSP.

11. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd vo všeobecnosti uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, to znamená vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Právne posúdenie vecí je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), t.j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval a vyvodil nezodpovedajúce závery o právach a povinnostiach strán.

12. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že žalobcom uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP je v prejednávanom spore naplnený. Súd prvej inštancie síce na daný prípad aplikoval správnu právnu normu (§ 92 ods. 8 zákona o bankách), avšak nesprávne ju interpretoval a aplikoval na zistený skutkový stav veci a dospel k predčasnému (a aj nesprávnemu) záveru, že neboli splnené podmienky na postúpenie pohľadávky na žalobcu a žalobca preto nie je oprávnený (aktívne vecne legitimovaný) pohľadávku vymáhať.

13. Podstatným z hľadiska rozhodnutia vo veci bolo v odvolacom konaní vysporiadať sa s otázkou, či súd prvej inštancie správne stanovil začiatok plynutia nepretržitého dlhšie ako 90 kalendárnych dní trvajúceho omeškania dlžníka (žalovaného) so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke (v tomto prípade právnomu predchodcovi žalobcu) v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, nakoľko od tejto skutočnosti a doby trvajúceho omeškania odvádzal ne/platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky a s tým súvisiacu aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu.

14. V preskúmvanej veci sa žalobca domáha od žalovaného zaplata peňažnej pohľadávky titulom nesplateného spotrebiteľského revolvingového úveru vyplývajúceho zo Zmluvy o kreditnej karte zo dňa 23.7.2021, ktorú uzavrel žalovaný s právnym predchodcom žalobcu (Slovenská sporiteľňa, a.s.). Predmetnú pohľadávku voči žalovanému nadobudol žalobca na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.3.2024.

15. Nakoľko v prejednávanom spore ešte pred podaním žaloby došlo k postúpeniu pohľadávky voči žalovanému z právneho predchodcu žalobcu (banky) na žalobcu (nebankový subjekt), súd prvej inštancie sa správne zaoberal predovšetkým otázkou aktívnej vecnej legitimácie žalobcu, teda či žalobca je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok.

16. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jedna strana sporu subjektom práva a strana na opačnej procesnej strane je subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom sporu, sa v civilnom procesnom práve užíva pojem „vecná legitimácia“. Z hľadiska posúdenia vecnej legitimácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť stranou, resp. účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitimácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/192/2004).

17. V prípade nároku zo zmluvy o poskytnutí úveru to bude veriteľ z takejto zmluvy (banka). Iný subjekt, než veriteľ zo zmluvy o poskytnutí úveru, ktorý uzavrel s klientom zmluvu o poskytnutí úveru, sa môže

úspešne domáhať plnenia z takejto zmluvy iba v prípade, ak preukáže, že pohľadávka veriteľa zo zmluvy na neho prešla alebo bola prevedená, a to v súlade s právnym poriadkom. Jedným zo spôsobov zmeny v osobe veriteľa je aj postúpenie pohľadávky zmluvou, t.j. dvojstranným právnym úkonom. V prípade, že veriteľom je banka, na platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky okrem všeobecných náležitostí právneho úkonu je potrebné splniť aj ďalšie podmienky stanovené v § 92 ods. 8 zákona o bankách.

18. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky (dňa 21.3.2024), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

19. Rozborom ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách treba dospieť k záveru, že jednoznačne definuje podmienky, za akých možno postúpiť pohľadávku patriacu banke buď inej banke alebo aj subjektu, ktorý nie je bankou. Dané predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky.

20. Súdna prax je jednotná v závere, že v prípade nesplnenia týchto osobitným zákonom stanovených predpokladov pre postúpenie bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, ide o postúpenie v rozpore so zákonom, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ zakázané (vylúčené). Ide teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 OZ, keďže zmluva o postúpení pohľadávok je v rozpore so zákonom o bankách v prípade nesplnenia stanovených podmienok (viď uznesenie NS SR zo dňa 24.4.2018 sp. zn. 1Cdo/147/2017, rozsudok NS SR zo dňa 28.3.2018 sp. zn. 7Cdo/26/2017, uznesenie NS SR zo dňa 20.11.2019 sp. zn. 1Obdo/92/2018 etc).

21. Prvoinštančný súd založil svoje rozhodnutie na závere o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, nakoľko nemal za preukázané platné postúpenie pohľadávky proti žalovanému z právneho predchodcu žalobcu (banky) na žalobcu, a to pre rozpor s citovaným ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách. Bol názoru, že žalovaný mal byť v omeškaní so splnením svojho peňažného záväzku viac ako 90 kalendárnych dní po tom, ako mu bola doručená výzva banky a až následne mohla banka svoju pohľadávku voči žalovanému postúpiť. Výzva banky (za ktorú súd prvej inštancie považoval výzvu zo dňa 20.12.2023) bola žalovanému doručená dňa 27.12.2023, avšak banka pohľadávku postúpila na žalobcu dňa 21.3.2024, t.j. ešte pred uplynutím 90 – dňovej lehoty.

22. Odvolací súd s uvedeným záverom súdu prvej inštancie nesúhlasí. Podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách je podmienkou platného postúpenia bankovej pohľadávky na tretiu osobu a) písomná výzva banky alebo pobočky zahraničnej banky klientovi na splnenie jeho peňažného záväzku a b) nepretržité omeškanie dlžníka so splnením čo len časti jeho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky dlhšie ako 90 kalendárnych dní, a to napriek výzve banky. Odvolací súd nezastáva názor, že by z § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplývalo, že doba omeškania klienta banky so splnením čo len časti je peňažného záväzku, t.j. nepretržitých 90 dní, musela nastať až po doručení výzvy banky na splnenie dlhu klientovi. Stotožňuje sa s názorom žalobcu ako odvolateľa, že plynutie lehoty 90 dní je nezávislou na výzve, pretože plynie od omeškania dlžníka, ktorý nastáva okamihom, keď dlžník prestal plniť svoj záväzok voči banke. Podmienky § 92 ods. 8 zákona o bankách pre platné postúpenie bankovej pohľadávky na tretiu osobu sú podľa odvolacieho súdu splnené vtedy, ak banka klienta vyzvala na splnenie jeho peňažného záväzku a zároveň v čase postúpenia pohľadávky bol klient dlhšie ako

90 kalendárnych dní v nepretržitom omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku. Aby bol naplnený účel § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktorým je nepochybne poskytnúť dlžníkovi čas na splnenie jeho omeškaného záväzku predtým ako banka svoju pohľadávku voči nemu postúpi tretej osobe, je nevyhnutné, aby výzvou na plnenie banka poskytla svojmu klientovi primeraný čas na splnenie jeho omeškaného záväzku /banka nemôže postúpiť svoju pohľadávku napríklad na druhý deň po doručení výzvy na plnenie svojmu klientovi, pretože by bol zmarený účel ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách/. Vyššie uvedený výklad § 92 ods. 8 zákona o bankách zabezpečuje dosiahnutie účelu právneho predpisu a zodpovedá i jazykovému vyjadreniu právneho predpisu.

23. S poukazom na uvedené tak odvolací súd zastáva názor, že žalovaný bol s úhradou svojho peňažného záväzku voči právnenému predchodcovi žalobcu v omeškaní viac ako 90 dní, čo vyplýva z obsahu spisu a priložených listín. Zamietavé rozhodnutie súdu prvej inštancie je teda založené na nesprávnom právnom posúdení jednej z podmienok postúpenia bankovej pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách.

24. Súd prvej inštancie vedený nesprávnymi právnymi úvahami ohľadne posúdenia začatia plynutia omeškania dlžníka so svojim peňažným záväzkom a z toho vyplývajúcej platnosti zmluvy o postúpení pohľadávok a aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní, nevenoval obsahu zmluvného vzťahu strán takmer žiadnu pozornosť, preto nevykonal dokazovanie a na jeho základe neustálil skutkový stav potrebný pre záver o dôvodnosti základu a výšky nároku. Nakoľko tento nedostatok vzhľadom na povahu a rozsah jeho procesných dôsledkov nemožno efektívne napraviť v odvolacom konaní, došlo tým k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP.

25. Odvolaciemu súdu tak neostávalo iné, než rozhodnutie súdu prvej inštancie vo veci samej podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP a tiež v závislom výroku o trovách konania (§ 396 ods. 3 CSP) zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

26. Odvolací súd pre úplnosť považuje za nutné vyjadriť sa k niektorým skutočnostiam, ktoré vo svojom rozhodnutí uviedol súd prvej inštancie a s ktorými odvolací súd nesúhlasí, pričom sú pre ďalšie posúdenie nároku žalobcu dôležité.

27. Právny predchodca žalobcu podaním označeným ako Zníženie celkového úverového rámca a výpoveď Zmluvy o kreditnej karte zo dňa 12.2.2023 (ďalej len „Zníženie úverového rámca a Výpoveď zmluvy“) znížil celkový úverový rámec na nulu s účinnosťou ku dňu 21.2.2023 a zároveň zmluvu vypovedal. V podaní ďalej uviedol, že zníženie celkového úverového rámca nadobúda účinnosť a výpoveď zmluvy sa považuje za doručenie dňa 21.2.2023, ak najneskôr v deň predchádzajúci dňu 21.2.2023 žalovaný neuhradí splátku vo výške najmenej 88,25 eur. Ak uvedenú splátku neuhradí, je povinný banke uhradiť celú pohľadávku banky zo zmluvy v lehote 15 dní odo dňa účinnosti zníženia celkového úverového rámca na nulu, a to v sume 1.460,23 eur. Zníženie úverového rámca a Výpoveď zmluvy bola žalovanému doručená dňa 27.2.2023.

28. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku uviedol (body 35. a 37. odôvodnenia), že Zníženie úverového rámca a Výpoveď zmluvy nepovažuje za písomnú výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách.

29. S uvedeným záverom sa odvolací súd nestotožňuje. Obsahom listiny označenej ako „Zníženie úverového rámca a Výpoveď zmluvy“ zo dňa 12.2.2023 bol jednak právny úkon zosplatnenia úveru, ale zároveň aj výzva na zaplatenie dlhu v lehote 15 dní odo dňa účinnosti zníženia celkového úverového rámca na nulu, čo znamená, že uvedenou výzvou bol žalovaný upozornený na omeškanie so splácaním dlhu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Odvolací súd poukazuje na rozhodnutia NS SR, a to uznesenie zo dňa 27.9.2023, sp. zn. 9Cdo/165/2022 a uznesenie zo dňa 27.2.2024, sp. zn. 1Cdo/154/2022, v ktorých NS SR zdôraznil, že zákon o bankách v žiadnom ustanovení nevyklučuje spojenie dvoch právnych úkonov do jednej listiny, preto nemožno neakceptovať riadne doručenie výzvy na zaplatenie dlhu len preto, že táto výzva bola spojená s vyhlásením predčasnej splatnosti pohľadávky. Uvedené je odpoveďou aj na námietky žalovaného uvedené vo vyjadrení k odvolaniu k spojeniu výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách a oznámenia o predčasnom zosplatnení úveru do jedného úkonu (listiny). Odvolací súd preto zastáva názor, že podanie označené ako Zníženie úverového rámca

a Výpoveď zmluvy je možné posudzovať ako výzvu, ktorou bol žalovaný upozornený na omeškanie so splácaním svojho peňažného záväzku v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách.

30. Z obsahu spisu a priložených listín teda vyplýva, že žalovaný bol s úhradou svojho peňažného záväzku voči právnomu predchodcovi žalobcu v omeškaní viac ako 90 dní, pričom výzvou zo dňa 12.2.2023 bol vyzvaný na zaplatenie svojho splatného dlhu.

31. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie predovšetkým zabezpečiť si pre svoje skutkové závery dostatočný skutkový podklad procesne predpokladaným spôsobom. V tomto postupe sa najmä náležite vysporiada s listinnými dôkazmi, ktoré žalobca v priebehu konania už predložil, ktoré strany navrhnu v nastávajúcom priebehu konania, alebo ktoré sú pre rozhodnutie vo veci nevyhnutné a ich vykonanie je možné aj bez iniciatívy spotrebiteľa s použitím § 295 CSP. Vysporiada sa aj s námietkami žalovaného, ktoré uvádzal vo viacerých podaniach v priebehu konania, naposledy vo vyjadrení k odvolaniu, a to predovšetkým s námietkou, že Zníženie úverového rámca a Výpoveď zmluvy zo dňa 12.2.2023 ako aj Výzva zo dňa 20.12.2023 neobsahuje presnú identifikáciu mesačnej splátky, pre ktorú bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru a zohľadní pritom aktuálnu rozhodovaciu prax NS SR v tejto otázke (viď nar. rozhodnutia NS SR, sp. zn. 5Cdo/197/2022 zo dňa 26.6.2024 a sp. zn. 6Cdo/15/2023 zo dňa 25.9.2024 a i.). Odvolací súd osobitne upozorňuje ešte na ďalšiu z námietok žalovaného uvedených vo vyjadrení k odvolaniu, a to že žalobca si v konaní uplatnil nárok, ktorý skutkovo vymedzil ako plnenie v celosti z predčasne zosplatneného úveru. Žalovaný preto zastával názor, že s poukazom na § 132 CSP nie je možné uplatnený nárok posudzovať ako plnenie z jednotlivých už splatných a nepremŕčaných splátok – viď uznesenie I.ÚS 528/2024 z 2.10.2024, ako aj uznesenie NS SR 4Cdo 85/2021 z 12.2.2024. Po prípadnom doplnení dokazovania súd prvej inštancie vo veci opätovne rozhodne s tým, že v novom rozhodnutí vezme do úvahy len tie skutočnosti, ktoré vyšli (vyjdú) v konaní najavo (čl. 11 ods. 4 CSP) procesne správnym postupom, pričom vo svojich úvahách pri posudzovaní veci vyjde tiež z právneho názoru odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), vyjadreného v tomto uznesení. Nové rozhodnutie súd prvej inštancie náležite odôvodní tak, aby sa dôsledne a presvedčivo vypořiadal so všetkými skutkovo a právne relevantnými otázkami riešenými v konaní a argumentmi sporových strán a zároveň, aby odôvodnenie nielen formálne spĺňalo náležitosti požadované § 220 ods. 2 CSP, ale aby i materiálne zodpovedalo kritériám spravodlivého odôvodnenia.

32. V novom rozhodnutí vo veci súd prvej inštancie zároveň rozhodne o nároku strán na náhradu trov konania, vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

33. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).